

Obsah

Úvod k českému vydání	9
Předehra	15

Část první: Kam se poděli sexy křesťané?

1. Ach Bože!	27
2. Cudnost utržená ze řetězu	39
3. Byl Ježíš sexy?	57

Část druhá: Choulostivé záležitosti

4. Osm pilířů sexu	75
5. Gender je když...	97
6. Lesbou a nikdy jinak?	111
7. Belhání do nebe	127
8. Orientační běh	145

Část třetí: Vykoupený sex

9. Jak moc bližní?	163
10. Imago Gay	181
11. Návrat k lásce	195

Vyvrcholení	221
Poděkování	227

Jediná nevýhoda ateismu je, že při orgasmu
nemáte ke komu volat.

Neznámý autor

Posedlost sexem, které je plný celý svět i my sami,
je jen zblázněná lidská touha po nebi.

Christopher West

Zkuste si představit nebe jako nekonečný orgasmus. Takhle to aspoň vidí můj muž.

Jednou jsme si povídali o sexualitě (což u nás doma není nic výjimečného) a já přišla s tím, jak pomíjívá věc orgasmus je, jak se mu v naší kultuře přikládá zbytečně velký význam a jakou roli bude asi hrát v nebi – jestli tedy vůbec nějakou. Můj muž tehdy s rošťáckým výrazem podotknul, že v nebi orgasmy vůbec nebudeme potřebovat: nebe samo bude jako nekonečný orgasmus. Oba jsme se tomu smáli, ale když jsme o tom mluvili dál, došlo nám, že je na tom víc pravdy, než se může zdát.

Orgasmus je jedním z nejvyhledávanějších prožitků – což je zvláštní, protože nám rozhodně nevydrží napořád, dokonce ani na pár týdnů jako třeba dlouho očekávaná dovolená. Mluvíme o něčem, co se odehraje během pár sekund. K tomu potěšení samozřejmě patří i celý proces, který orgasmu předchází, ale to, po čem doopravdy prahneme, je samo vyvrcholení. Je to taková extáze a rozkoš, že na ničem jiném na světě jako by v tu chvíli nezáleželo.

Cokoli *takhle* příjemného si samozřejmě žádá neustálé opakování, což je právě ten důvod, proč je naše kultura sexem tak posedlá. I když necháme stranou celou pornografii, která náš pohled na sexualitu deformuje, každoročně vycházejí tisíce knih a časopisů, ve kterých se můžete dočíst, jak být lepší v posteli, jak rozumět svým erotogenním zónám, jak s vlastní sexualitou nejrůznějšími způsoby experimentovat – což má všechno směřovat k co nejlepším orgasmům.

Je sex pro lidstvo tak přitažlivý kvůli tomuhle? Jsme prostě bytosti, které se jen řídí příjemnými impulzy? Funguje orgasmus jen jako příslovečná mrkev na prutu evoluce, která nás žene dopředu, abychom se rozmnožovali? Nebo je v tom i něco víc? Není v tom i něco *jiného*, s čím se v krátkých okamžicích extáze dostáváme do kontaktu? Možná něco prvotnějšího, hlubšího, díky čemu jsme schopni překročit banalitu své každodennosti?

S podobnými otázkami přišel v roce 2004 i časopis *Time*, který lze opravdu těžko považovat za teologické periodikum... Psalo se v něm, že touha po sexu je něco víc než jen obyčejná tělesná potřeba:

Ze všech těch neuvěřitelně podivných a zázračně uspokojivých věcí, které lidé dělají, je to právě sex – ve všech svých různorodých podobách – který se nejvíc vzpírá porozumění. Co to proboha děláme? Proč nás to proboha tak pohlcuje? Základním impulsem sexu je sice rozmnožovací pud, ale podobně jako u potřeby nakrmit se je to jen záminka k neuvěřitelně rozmanité a pestré hostině. Z ohniska naší sexuality pak tryská celá plejáda dalších věcí – umělecká díla, písně, zamilování, posedlost, vytržení, žal, partnerství, láska, dokonce i násilí a zločin – které mají zásadní vliv na všechny aspekty našeho života, od tělesného zdraví přes emocionální rovnováhu až po politiku, společnost a délku života.

Proč to tak ale je? Napumpovala nás příroda v oblasti páření proto, aby nás sexualita, na které závisí přežití druhu, vždycky strhla bez ohledu na možné důsledky? Nebo je za tím něco rafinovanějšího a pronikavějšího, nějaká širší souhra mezi sexualitou, životem a tím, co obnáší být člověkem?¹

Osobně věřím, že se v naší touze po sexu i potěšení, které v něm nacházíme, projevuje hlubší lidská potřeba *věčného* propojení a extáze. Jinými slovy, v sexualitě je cosi hluboce duchovního.

To už není jen otázka orgasmu, ale každého aspektu sexuality: naší schopnosti budovat vztahy, naší touhy po lásce, naší mužské a ženské identity. To všechno odkazuje kamsi mimo nás samé, k „Věčnému

Přesahu“. Osobně jsem došla k přesvědčení, že naše sexualita je s duchovními touhami a prožitky tak propojená, že není možné zabývat se jedním, aniž by se člověk dotkl i druhého.

Záblesky věčnosti

Psychiatr M. Scott Peck má za to, že pod naší zjevnou touhou po sexu leží skrytá touha po Bohu. Napsal, že většina lidí nezažije nic bližšího reálné duchovní zkušenosti než sex. Neutuchající vervu, s jakou tolik lidí sex vyhledává, vysvětluje jako usilování o duchovní zkušenost. „Ne náhodou,“ napsal, „dokonce i ateisté a agnostici v okamžiku orgasmu běžně zvolají: ‚Ach Bože!‘“²

Také rabín Shmuley Boteach ve skvělé knize *Košer sex* zdůrazňuje transcendentální rozměr sexuality:

V milování je naším nejvyšším cílem překročit hranice těla. Prožíváme intenzivní rozkoš, která v nás vyvolává pocit skutečného nadšení z našeho partnera, objektu naší lásky. Jsme uneseni sexuálním zážitkem, povzneseni nad zábrany těla a setkáváme se na úrovni duše. To je orgasmus – ten intenzivně sjednocující okamžik, ve kterém muž a žena prožívají velký duchovní svátek.³

Už samo slovo extáze (*ek-stasis*) znamená být „mimo sebe“. A pocit překročení vlastního já a individuálních hranic prožíváme často právě při orgasmu. Budeme mít v nebi sex? Christopher West v podstatě naprosto souhlasí s rozpustilou myšlenkou mého manžela: „Pohlavní splynutí, které dobře známe, ustoupí *nekonečně intenzivnějšímu* Splynutí. Ti, kdo vstoupí do Boží slávy, prožijí slast o tolik silnější než náš pozemský sex, že si to naše omezené mozky vůbec nedovedou představit.“⁴

Všichni víme, jaký pocit svobody a volnosti nám dá i těch pár okamžiků, kdy se zdá, že jsme se dostali do jiného světa – můžeme zapomenout na starosti, kterých máme nad hlavu, i na omezenost svých těl. Orgasmus nám dává prchavý zážitek transcendence. Na chvíli se ztrácíme a setkáváme se s „Přesahem“. Tenhle typ extáze hraje důležitou roli v každé formě

mystiky a náboženského uctívání, které samy o sobě předjímají konečné naplnění. Tím bude prostor nebo snad stav ničím neohraničené věčné svobody.

Vzpomínám si, jak mi jeden mladý muž přiznal, že se cítí svobodný jenom při orgasmu, a proto měl nutkavou potřebu prožívat ho znovu a znovu – často i několikrát za den. Jeho chování vykazovalo zjevné známky závislosti, ale copak netvoří právě pocit svobody a překročení sebe sama, jaké nacházel v orgasmu, podstatu každé závislosti? Nejsou snad všechny naše neřesti jenom ctnosti vymknuté z kloubů? Není pod povrchem každé závislosti touha po něčem hlubším?

Aniž bych chtěla zjednodušovat složitou psychologii závislostí, není tak těžké uvidět v nich zvrácenou spiritualitu. Tušil to i G. K. Chesterton, když napsal, že muž, který klepe na dveře nevěstince, ve skutečnosti hledá Boha. Správné věci (spojení, extázi, dotek, možnost dát se druhému poznat) často hledáme na nesprávných místech.

Řada východních náboženství o tom hovoří jako o něčem samozřejmém už po staletí. Kladou důraz na to, že v okamžicích extáze nikdy nejde jen o tělesnou slast a spojení, ale vždycky s sebou nesou i duchovní význam. Někdo mluví o tom, že člověk je v okamžiku extáze „duchovně“ povznesený a že se tehle stav podobá nirváně – prožitku dočasné jednoty s vesmírem. Indický mystik a filozof Osho považoval orgasmus za malé *samádhi* (kterého dosahujeme, když máme Boží lásku). Dostáváme se jím do stavu vytržení, kde se ztrácí naše identita a opouštíme čas – vstupujeme do bezčasu, do „teď“ slasti.⁵

Francouzština něco z toho vystihuje zajímavým úslovím. Fázi po orgasmu říká *la petite mort*, „malá smrt“, čímž odkazuje k tomu, že člověk vyčerpal svoji „životní sílu“.⁶ V takových chvílích člověk zažívá pocit transcendence a někdo zároveň taky melancholii. Znáám lidi, kteří po orgasmu běžně pláčou, takže sex může přinášet i prožitky bolesti a ztráty. Slavný literární teoretik Roland Barthes tvrdil, že *la petite mort* je důvod, proč lidé čtou dobrou literaturu – dává čtenáři pocit transcendence, osvobození a uvolnění.

At už od sexu očekáváme cokoli, jedno je jisté – nejde jen o chvilkové potěšení, jakkoli opojné může být. Zdá se, že nějak tajuplně zahrnuje všechny existenciální a náboženské aspekty lidského života.

Sex zkrátka není jenom o sexu. Což je možná jeden z důvodů, proč je naše kultura sexem tak posedlá – protože jím hledáme i „něco jiného“. A abychom zůstali u tématu, tenhle duchovní rozměr sexuality zdaleka nesouvisí jenom s prchavým prožitkem orgasmu nebo intimitou samotného pohlavního aktu. Sexualita a s ní spojená touha překročit samotu a navázat vztah souvisí s mnohem hlubší lidskou touhou *poznávat a být poznán*. Ta se vztahuje nejen k našemu tělesnému protějšku, ale bytostně k onomu „Přesahu“.

Dvě strany téže mince

Abychom se posunuli dál, pokusím se nejdříve ujasnit, co chápu pod slovy spiritualita a sexualita. Z těchto definic pak budeme vycházet v celé knize.

Spiritualita se dá popsat jako hluboká touha, která nás vede k překračování sebe sama a snaze propojit se s okolním světem, zkoumat ho a rozumět mu. A nad to všechno je to také vnitřní potřeba propojit se s Věčným Přesahem, jímž je Bůh. V principu je to tedy *touha poznávat Boha a být jím poznán (tělesně, emocionálně, duševně i duchovně)*. Proto taky máme Boha uctívat vším, co jsme – tělem, myslí i duší (Deuteronomium 6:4–9, Marek 12:29–31).

Sexualita se dá popsat jako hluboká touha, která nás vede k překračování sebe sama, snaze propojit se s naším protějškem a porozumět mu. V principu je to tedy *touha poznávat druhého člověka a být jím poznán (tělesně, emocionálně, duševně i duchovně)*.⁷ Sexualita se tedy podílí na tom, co znamená „milovat bližního svého jako sebe sama“ (Marek 12:29–31).

Při pohledu na tyto definice vyvstávají zjevné podobnosti. Ukazuje se, že spiritualita a sexualita jsou jen dvě strany téže mince. Obě vyjadřují hlubokou touhu poznávat a nechat se poznat – ve vztahu k Bohu a k druhým lidem. K oběma patří výzva učit se, co je skutečná láska a jak ji projevovat. Nestvořil nás nakonec Bůh přesně takhle – s obrovskou spirituální a sexuální touhou?

Obojí neodmyslitelně patří k tomu, co znamená být člověkem. Mít vztah s Bohem a se svým bližním – to jsou naše nejhlubší lidské potřeby,